

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Szerkesztőség:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Nyiltér soronkint 20 krajczár

Szocializmus és nemzetiségi küzdelmek.

Magyarországon anélkül hogy erre külön szövetséget kötöttek volna mintegy párhuzamos lépést tart a haladásban és a megerősödésben a szocializmus és a nemzetiségi törekvés.

Nem valami két kellemes vendég annyi bizonyos és ha választani kellene a kettő között, a legjobb lenne egy harmadikat választani azt a sepről, a melylyel mindkettőt az országból kisöpörni lehetne.

De az nem olyan könnyen megy. A szocializmus álapostolai jobbról, a nemzetiségi agitátorok meg balról megfeszítik erejüket hogy a magyar alkotmány alapkövét megingassák — és teszik ezt maholnap már ugyszólván nyíltan, kibontott zászló alatt, azzal az elszántsággal, amelylyel a martýrok küzdeni szoktak.

A társadalomnak ez a két szomorú jelensége napról-napra komolyabb jeleget ölt és nagyon bajos kitudni azt,

hogy tulajdonképen melyik a veszélyesebb.

Az egyik éhséget jelez kiabálásával, a másik pedig idegen területen érzi magát és honvágyat érez az őshaza iránt, amelytől meggondolatlan ősei elszakadtak.

Az egyiknek kenyér kell, sőt több ennél, birtok és vagyonegyenlőség — a másikat a magyar zsarnokság igaztja és nem hagyja nyugodni.

Csakhogy a kettő között mégis nagy a különbség. Az éhezőknek mindig igaz van és akár bűnös akár nem, rajta segíteni kell, még akkor is, ha maga idézte elő szomorú helyzetét — éhen vesznie nem szabad, míg ellenben a másik nagyon könnyen segíthetne nemcsak a maga, de az ország baján is azzal, hogy amit szívesen megengednének neki, hogy egész szimplán összeszedné a sátorfáját és kitakarodnék abból az országból, amelynek törvényei neki nem tetszenek.

Avagy jutna eszébe egy okos ma-

gyarnak is sajnálkozni a felett, ha egy sereg panszláv avagy pangermán vagy román elmenne szobbik hazájába csupán azért, mert itt büntetőjogi következmények nélkül a magyar államesszme ellen izgatni nem szabad?

A nemzeti közszellemnek ez a két ellensége akarva nem akarva mintegy találkozáva egymással felütötte fejét az országban mindenfelé és annyi tény nemcsak a kormánynak okoz bajt, — de gondot okoz az örökös hazafias szellemnek — amely aggodalmasan kérdi, hogy mi lesz ennek a folytatása és miféle vége lesz ennek a kettős játéknak?

A magyar türelem végtelen. Mintegy beleolvadt a nemzet lovagias érületében emcsak az, hogy az idegenekkel csunyan nem kell és ilik bánni, — de még akkor is, ha ezek az idegenek magyar honpolgárok.

De vajjon nem ellenmondás ez a kifejezés, hogy idegen állampolgár? Van ilyen is?

TÁRCZA.

Az elvek.

A „Bácskai Hirlap” eredeti tárcsája.
Írta: Szilágyi Lajos.

Haragos hangon kiáltá oda a gyülekezetnek — Igen is! Le az urakkal, osztozkodjunk, s ha mi bírnunk kenyéren-vízen kitelelni, akkor az urak is megfogják tanulni!

S összevont szemöldöke mögül éles szemmel leste a halást. Kezei az erőszakolt felindulástól reszkettek, orcámpái kidagadtak, annyira beleheccelte magát, hogy igazán dühös volt.

S mikor a tömeg, mely rongyos, kopott ruhákban ácsorgott körötte, örülve a megadott jelszónak, tele tudóvel ordította az éjzeneket, szürke bajusza környékén elrejtett öntetsző mosoly siklott végig. Tetszett neki a dolog, hogy őt az egyszerű szegény iparost százan meg százan éljenzik, hogy ő az egyszerű polgár, szavainak erejével százakat hoz extázisba.

Azután másik ember lépett fel a helyére. Az is beszélt az elveikről, az is elragadta a hallgatókat. Rajta rongyosabb ruha volt, mint Felejtí uramon, s az ő s avai még erősebbek még vadabbak voltak. Tele épével, keserűséggel. S őt még szilajabban éltették,

Felejtí uram pedig irigykedve mondta magában

— Hát biz igaz van, de mit is beszél minden — rongyos.

Azután még beszéltek mások is, a szavak mint gabonára a jótékony eső, oly termékenyítőleg hatottak minden egyes otlevő lelkebe élesztve, táplálva a gyűlölködés, a bosszuallás csiráit.

Felejtí uram pedig mélyen elgondolkodva indult a gyűlés után papucosmüheje felé. Bántotta nagyon, hogy más is tud beszélni a népnek, bántotta az is, hogy mást is éljenek. Mit! hiszen beszélni könnyű mindenkinek, de tenni ki mer és ki tud. Majd megmutatja ő, hogy mégis különb ember ő holmi rongyosoknál, akik csak belekiabálják a nép fülébe a hallott szavakat és aztán öntetszően dörzsölve kezeit hallgatják az olesó éljenzést.

Tenni kell valamit. Valami nagyot. Fanatikus szemei elé egy pillanatra valami tör, vagy bomba lütné, de a nyugodt nyárspolgár lelke nem tudott barátkozni ezekkel. Valamit mégis kell tenni. Talán nyíltan színt vallani, s ne csak a szocialisták titkos gyűlésein áskálódni és lázogni — szavakkal. Megtagadni a társadalomnak azt a kívánságokat melyeket az támaszt. Mért legyen az úr más, mért nem ő. Mért köszönjön ő, a szegény

papucos a nagyuraknak. Köszönjenek azok ő neki.

Igen ezt fogja tenni. Nem respectál már ezentul hatalmat, hivatalt, kimondja elveit s legfeljebb — martyrrá lesz. No és ez nem is olyan rossz. Ha az ember magát áldozatnak tűnteti fel, még a legnagyobb büntetést is kevesli.

Hadd lássák mennyit tud ő szenvedni, az igaz ügyért. Szakítsák ki a szívet, ha a vére kell nekük, s ő mégis hű marad elveikhez. Igen hű marad. S most aztan ezt csinálja utána az a másik, az a — rongyos.

Erős felindulásban haladt tovább. Észre sem vette mint fordul egyik utcából a másikba, kezei gesztikuláltak, szemeit merőn maga elé szegezve haladt ott Felejtí uram, a papucos. A fűtezőn már végig ment, most fordult volna be az egyik kisutczába, mikor mögötte beszédet hall. Felébredve elmerültségéből hátra néz és ott látja jönni a város polgármesterét valami nagy-nagy katona tiszttel.

Felejtí uram arczára hirtelen széles, nagyon széles mosolygás ült. Félreállt az utból és kalapját mélyen, a földig leemelve, hangosan, hogy biztosan meghallják kiáltá

— Kezeit csókolván, nagyságos polgármester úr!

786
950

Bizony van. Még pedig sokan vannak. Legalább ők annak érzik magukat.

Csak hogy itt van az a rész, ahol a mi kormányunk nem tudja észrevenni azt, hogy ezekkel az idegenekkel semmiféle udvariassági aktusra kötelezve nincs, — mert ők tekinthetik maguknak idegeneknek, de mi ilyen fogalmat nem ismerünk a magyar korona határvonalán belül.

S amilyen szabad ut van hagyva a nemzetiségeknek ott — éppoly nagyon kényes bánásmódban részesülnek Bakunin tanítványai a nagyságos vándorapostol urak és azoknak hozzátartozói.

Keztyüs kézzel ezekkel elbánni nem lehet, vasmarok kell hozzá, amely markolni tud és ott irtja ki a bajt ahol van.

Azért irtuk a fentebbi sorokban, hogy a kettő közül egy harmadikat választanánk: azt a seprőt amelynek segítségével a nemzet ellenségeitől megszabadulhatnánk!

E. Kovács Gyula Hamletje.*)

Írta: Bartha Miklós.

Szándékosan használom a fennebbi címet, mert ha ezt írnám: «Hamlet — előadatott a kolozsvári színpadon folyó hó 28-án» senki sem olvasná el recenziómat, mert mindenki azt hinné, hogy szeptember elsőjén jöttem Csíksomlyórra, a hol is hat gymnasiumot végeztem s most mint novicius itt vagyok elhelyezve a konviktusban és — felföldöztem Hamletet, a szomorú királyfit. De hát én nem Hamlet-ről a tragédiáról akarok írni — pedig előttem egyáltalában nincs előntve, ha valjon a magyar időszaki sajtóban már el van-e csépelve a tárgy? Inkább hiszem, hogy a gyors és bő termelésnek — könnyű feladatok megoldása után futó — természetete okozza a divatos jelszót: Sekszpírről már mindent elmondtak, ő róla bírálatot vagy ismertetést írni — legalább is naivitás. Mert igaz, hogy a mívelt világ jó, tartalmas és részletes Sekszpír irodalommal rendelkezik s nekünk is van «könyvünk» Sekszpírről, de a könyveknek megvan az a fatális természetük, hogy nem mindenki által olvastatnak; s ha az ekként támadó hézagot az időszaki sajtó nem pótolgatja olykor-olykor: egész nemzedékek nőhetnek fel a nélkül, hogy egyetlen utbaigazító műbírálattal találkoztak volna. Hanem azért én még sem írok a tragédiáról. Talán nem is tudnék — mint dilettáns; de nem is merek. Nem írni Sekszpírről: ez már divat; s bizonyára gyenge vagyok ahoz, hogy egy divatos áramlatot új mederbe tereljek. Annyit azonban szükségesnek véltem megjegyezni, hogy ez a divat nem egészen kifogástalan.

De ha nem is írok a tragédiáról, szólanom kell valamit a Hamlet személyéről, mert különben nem tudom méltatni a Kovács Gyula tegnapi sikerét.

Mem lévén professióm, soha sem vettem elég tüzetes vizsgálat alá ezt a csodálatos

*) Alkalmoszerűnek találjuk a jeles tollból eredő cikket közölni most amidőn alkalmunk lesz már a napokban E. Kovács Gyulát színpadunkon látni.

426

trónörökös, a ki vadászat, lovaglás és hadgyakorlatok helyett olyan nyárspolgár, mint egy wittenbergi professor. Soha sem törtem a fejemet a Hamlet misztikus lénye miatt. Itt van egy szerencsétlen, kit a német filozófia beteges absztrakció félbolonddá tették — gondolám, így akarta az író s akaratát végre is hajtotta. Igaz, hogy olykor nagyon is okos bolond, hogy örültségében a «rendszer» félreismerhetetlen nyomai vannak, hogy szelleménél fogva olykor lángeszűnek tünik fel a féleszü: de ez mit sem változtatott a magam paraszt észjárásán, hogy Sekszpír örök példát adott Hamletben arról, hogy mivé lesz egy józan nép eszes gyermeke, ha elég vakmerő német filozófát tanulni.

A magyarzókat csudálkozva olvastam.

Mit tépelődnek ezen a Hamleten? Miért kutatják tévjeinek, beszédeinek, jellemének indokait? Hiszen a bolondságnak éppen az a kiváltsága, hogy indoktalanul cselekedjék. Az a körülmény, hogy Hamlet maga határozza el, hogy bolond legyen — hogy tehát az ő bolondsága csak tettetés, nem hozott engem zavarba, mert én en a szerencsétlent, éppen azon elhatározásánál fogva, hogy bolondnak teteti magát, már jó eleve bolondnak tartottam.

Nem tudom melyik aesthetikus adta az eszemre, hogy Hamlet egy lefátyolozott kép, a melynél maga a fátyol is festve van.* Ez az ötlet engem nagyon megkapott; igaznak hittem, s mivel magát a képet szépnek és szeretetreméltónak turtom, tehát soha sem nyultam a fátyol után, mert attól tartottam, hogy a kép is megrongálódik.

A tegnapi előadásra sem azért mentem, hogy kutassak a fátyol alatt, s aztán recenziót írjak. Elmentem, mert rokonszenvet érezek eziránt a bölcsekedő poéta iránt, a kit Sekszpír dának nevez, de a ki Schiller mellett az egyetlen szeretetre méltó német négyszáz esztendő óta. Mert Hamlet egész lelkületével német. Aczél izmaiba beleette magát a német metafizika szelleme, miként a vasba a rozsdá. E rozsdá miatt idegei elveszítették ruganyosságukat s minden cselekvőképességük belefúl egy káprázató szóöszömbbe. Hanem ez a szóöszön — felséges. Elragadó költészete a halálnak; búbajos virággya a temetőnek. Beteg agynak és beteg szívnek a terméke, melyben több a láz mint a józanság, több az álom mint a való, több a rabulizmus mint az igazság: de az életmegvétést olyan varázsszínekben tünteti föl, hogy szeretnék utána járni, ha valjon az angol statisztikusok nem konstatálnak-e minden Hamlet előadás után a szokottnál több öngyilkosságot.

De bár nem volt szándékom a recenzió, mégis írok; be kell vallanom, hogy Kovács Gyula lefőzött. Már sokszor láttam Hamletet, s igen kevés eltéréssel mindig a tépelődő, tettető, siránkozó, vitézkedő és bölcsekedő chablon Hamletet láttam. Kovács Gyulát e szerepében most láttam először. Midőn ezt bevallottam, szomszédaim a félreismerhetetlen kicsinylés mosolyával fogadtak. Mit tudsz te ilyenformán Hamletről?

És igazuk volt. Most látom, hogy teljes voltam balítélettel.

Hiszen Kovács Gyulától látva, ez a Hamlet nem egy német álomkép, hanem egy ember hibákkal és erényekkel, helyes és helytelen nézetekkel. Nemön maga felett siránkozik — a mi előttem mindig bizonyos gubernanti sohajtozás rizsporával hintette be az eddig lástott Hamletet arcuzatát — hanem az emberi erénynek, hűségnek és becsületességnek lábbal

tiprása fölött kesereg. Szelid és művelt lelke telve van megváltó eszmékkel s méla álmodozásából az a szomorú tudat riasztja föl, hogy a bűn fertője épen azoknál habzik a legundokabb módon, kik legközelebb állanak szívéhez. Bizony, van oka rá, hogy elméje kizökkenjen a mindennapi kerékvágásból.

Kovács Gyulát minden jelenete után lelkesen tapsolta a közönség, mely ezáltal komoly műizlésének igen szép bizonyítványát adta. Nekem úgy tetszik, hogy az a bizonyos fátyol még sincs a képre festve. A ki ért hozzá, az le tudja onnan venni. És Kovács Gyula le is vette onnan. A képet tisztán láthattuk vonásról vonásra; a homály eltűnt.

Láttuk Hamletet, a ki annyira fél minden tevékenységtől, hogy félelmében csaknem megöli magát. Láttuk a monologizáló Hamletet, őt magát, nem a színészt, hanem a valódi tépelődőt — nem betanult monológkával, hanem a termelésnek, az ötleteknek, a megfontolásnak félreismerhetetlen közvetlenségével — nem kiállva a színpad közepére, gondos redőkbe szedve köpenyét, s a pantomimika szabályai szerint lehorgaszva fejét, hanem sétálva dult vonásokkal, mint a ki nagyon keres egy gondolatot s elvégre is belefáradva a küzdelembe s az életnek minden hiabavalóságába, félig összerogy egy kereveten s izzó lelkének egész látatömegével emel még nagyobb kételyt ama nagy kételyre, ha valjon a halálban csak elalszunk-e vagy még álmodunk is?

Szegény fiu! Mindentől félsz, mert sokat látva, többet látsz a valónál, telve vagy vágygallyal és nincsen erőd. A vágnak és akaratnélküliségnek, az elhatározásnak és erőtlenségnek ezen elálmosító és szédítő hintaszékében lelked annyira elveszti egyensúlyát, hogy még Oféliát is, a ki pedig szeret, s a kit te is szeretsz, a kiből bizhatnál, a kit boldogíthatnál — félreérted, megbántod, és te, a finom lelkületű és költői ihletségtől áradozó bölcsező olyan durva lész e szegény teremtéshez, mint egy részeg betyár.

Épen ez az, a miben engem Kovács Gyula világosított fel. Sokszor olvastam azt a kínos jelenetet, midőn Oféliát oly brutális szeszéllyel bántalmazza, de mindig arra gondoltam, hogy bolondnak minden szabad s így mindig sajnálkoztam, hogy Sekszpír ilyen indokolatlan kegyetlenséggel bánik el ezen ártatlan leánynyal. Most már nincs többé fátyol a képen. Kovács Gyula egy instrukcióba nem foglalt zokogással és a felébredt gyanunak biztos jelzésével megmagyarázza a Hamlet vélt csalódását s ezután már nem durvának és indokolatlanok tünik fel a jelenet, hanem a tragédia egy igen megható vonásnak.

És így megy ez végig jelenetről, jelenetre, lépésről lépésre. Kovács bámulatos kitartással szedte szét e jellemet ivról-ivra s az ekként szétszedett részleteket igazi művészettel rakta együvé, hogy egy érthető, megfogható embert alkosson, a kit száunk; a kivel együtt érzünk s kinek balsorsa őszinte részvételt tölt el midőn látjuk, hogy anyját is csak azért hibáztatja, mivel nagyon szereti őt.

A ferenczrendiek oszlása.

Az egész országban feltűnést keltett a multkoriban a pápának azon rendelete, hogy a ferenczrendiek ismét kötelesek visszatérni azon egyszerű életmódhoz, melyet az alapításkor részükre megállapítottak. Egyszerű durva szőring és szőr csuha, faczipó és czingulus volt

akkor az öltözékük s a rendelet szerint most is az legyen.

A pápa maga ezen rendeletétől elállt volna, de épen néhány fanatikus franciskanus sürgette annak kiadását, bár meglehet, hogy ez bontólag fog hatni az egész szerzetre, mely különben is a legutolsó században egyre apad és visszaesik. Legjobban bizonyítja ezt az, hogy még 100 év előtt Európában mintegy 200.000 franciskanus volt, most alig van 100000.

Hazánkban is nevezetes szerepet és elterjedést ért el a szerzet, 25 kolostor van Magyarországon, melyek közül a nevezetesebbek Pesten, Szegeden, Galgócson, Zsolnán, Kecskeméten és Szabadkán stb. Minden kolostorban van néhány felvételre aspiráló növendék. A 72 növendék közül kik az ország különböző kolostoraiba vannak szétosztva, ezek közül pedig a rendelet kiadása óta 60 lépett ki, úgy hogy a 72 növendékből már csak 12 maradt.

És pedig Szegedről 10-en léptek ki, Galgócson mind, ép úgy Zsolnán mind a 9. Kecskeméten 3 lépett ki, Szabadkán pedig 6.

A hat szabadkai növendék neve a következő: *Timár Bertalan, Csomor László, Hajdúsek Károly, Bata Joachim, Kohács Lajos és Pogány Gyula.*

Hiába tartóztatta őket a quardián, ők letették magukról a reverendát s ott hagyták rögs pályájukat.

Különfélék.

— **Báró Seefrid Ottó** megyénkben. A király unokájának, Erzsébet főhercegnének a férje, br. Seefried Ottó a mlnt héten Bácsmegyében időzött, a hol a loki-szigeten sokra vadászott. A báró első sorban is Ujvidéket látogatta meg, a hol Mihajlovics Kornél főszolgabírórt kérte föl a kalauzolásra és a vadászatok rendezésére. A vadászat két napig tartott. Báró Seefriednek Bácsmegyében kiterjedt rokonsága van. A rokonság úgy derült ki, hogy a mikor a vendég Mihajlovics Kornél főszolgabírórt meglátogatta, megpillantott az egyik terem falán egy mellvértet. Ennek a mellvértnek a címere ismerősnek tűnt föl előtte és azonnal kérdést intézett Mihajlovichoz, kinek a tulajdona? Mihajlovics azt felelte, hogy báró Bibra Frigyes, zombori nyugalmazott honvédeztredésé, az ő mostoha-atyjává. Báró Seefried erre a legnagyobb örömeinek adott kifejezést, hogy rokonokra akad, mert, a mint elbeszélte, a Bibrák is bajorországiak, a kikkel a Seefriedek házasságok révén többszörös rokonsági viszonyba jutottak.

— **Diák kongresszus.** Az országos diák-kongresszust e hó 13-án és 14-én tartják meg. A kongresszus elnöke, Tóth Ödön, egyetemkörü elnök csőtörtőköm küldöttséget vezet Wlassics Gyula miniszterelnökhöz, hogy a kongresszus védnökségének elvállására fölkerje, ugyancsak, Tóth Ödön vezetésével küldöttség fog tisztelegni Vaszary Kolos hercegprimásnál is, hogy őt felkerje a kongresszust megelőző Veni Sancte pontifikálására.

— **E. Kovács Gyula megérkezése.** Tegnap d. u. 5 57 perczkor érkezett meg városunkba E. Kovács Gyula. A vonatnál a szinügyi bizottság nevében Dulich főjegyző és Szeibenburger Károly fogadták kiken kívül több bizottsági tag, és Pesti Ihsz Lajos szinigazgató is ott üdvözölték. Aztán a két kirendelt városi hintón behajtottak.

— **Meghívó.** A Szabadkai dalegyesület f. évi február hó 21-én este 8 órakor a „Pest szálló” nagyertermében Lomniczy Béláné urnó szives közreműködésével farsangi estélyt rendez, melyre az egylet tagjait és a n. é. közönséget tisztelettel meghívja.

— **A bácskai szocialista egyesületek és a belügyminiszter.** A belügyminiszteriumhoz a vidékről ujabban tömegesen érkeznek felterjesztések szocialista egyesületek alapszabályainak jóváhagyása iránt. A belügyminiszterium e kérvényeket többnyire elutasítolag inézi el, amaz indokból, hogy az illető helyiségekbe úgy is vannak hasonló természetű és czéh egyesületek körök, melyek a társadalmi érintkezés és önművelődés fejlesztésére szolgálnak. Így többek közt elutasították az „ó-becsei munkásképző egyesület”, „Zentai földmiveskör”, és a „Báctopoljai munkásképző” egylet alapszabályait.

— **Jubiláló főrendek.** A főrendiháznak néhány tagja ma délelőtti 11 órakor gróf Andrássy Aladár elnöke alatt értekezletet tartott és elhatározta, hogy azon főrendiházi tagok tiszteletére, kik 1865 ik óta királyi meghívó alapján folyton tagjai a főrendiháznak, ünnepélyességet fog rendezni. Az értekezlet egy bizottságot küldött ki, mely az ünnepség részleteit meg fogja állapítani.

— **Lopás a bécsi udvari muzeumban.** A bécsi rendőrigazgatóság táviratilag értesítette a főkapitányságot, hogy az udvari muzeumból ma ösmeretlen tettes egy reliefet ellopott. A tojásdad alakú, fekete keretű dombormű bronzból készült s Daun tábornagymot ábrázolja. A domborművön „Rafael Dörner” jelzés olvasható. A relief értéke 200 forint.

— **Értesítés.** A szabadkai ker. betegsegélyző pénztár által folyó hó 6-án rendezett sorsolásán kihuzott számok közül a következő számú sorsjegyek nyerevényei maradtak vissza. 12, 15, 51, 156, 190, 257, 231, 264, 291, 273, 383, 417, 429, 504, 629, 640, 702, 711, 750, 815, 854, 858, 889, 892, 968, 988, 989. A jogos nyerők nyerevényeiket a sorsjegy elomutata mellett e hó végéig a pénztár hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt átvehetik. — Egyben a vigalmi bizottság köszönetet mond mindazoknak, a kik ajándéktárgyakkal a sorsoláshoz hozzájárulni szivesek voltak.

— **Megtámadták.** Szutorits Sándor szabadkai lakost, mikor egy bottal fegyverkezve a szállásra akart kimenni két ember megtámadta, mivel este felé volt az idő és kőd is volt, nem láthatta az arcokat annyira, hogy rájuk ismerhetne. Az egyik támadó kövel dobott felé, mire Szutorits nem veszve el lélekjeletét a két ember felé haladt s botjával az egyiknek vállára sujtott, s mikor az a nagy ütéstől felkiáltott mindkét támadó elfutott. A tetteseket keresi a rendőrség.

— **Az egyetemi ifjúság a polgármesternél.** Az egyetemi ifjúság tegnap d. e. egy háromtagú küldöttséget menesztett Halmos János polgármesterhez, amely arra kérte, hogy hagyja helyben a fiatalágnak márczius 15-ike megünneplésére vonatkozó programját. A polgármester szivesen fogadta a deputációt s válaszában kijelentette, hogy a program egész terjedelmében való keresztülvitelét elő segíti. Ehez azonban szükséges, hogy a fiatalág írásban terjesze elő kérelmét a programmal együtt. A küldöttség vezetője Wolfner Pál volt.

— **Eltűnt.** A gyerekek még itt-ott ráme-részkednek a palicsi jégre, próbálják erős-e, s aztán nagy sikongatva ugrálnak a partra,

ha roppan egyet a jég. Még tegnap és tegnapelőtt is így játszott a többi gyerekekkel a kis Milutin, egy 9 $\frac{1}{2}$ éves fiúcska, ő volt a legbátrabb a gyerekek között, ő ment a legmesszebbre. De tegnap dél óta a kis Milutint nem találják a szülei. Meglehet, hogy a Palics áldozatai közé jutott, de ha eltévedt a szülők kéri a jó emberek, vegyék pártfogásuk alá és adjanak hírt arról, hogy megtalálták.

— **Elgázolás.** Kis hija, hogy szerencsétlenség nem történt tegnapelőtt a palicsi uton. Egy jól felöltöztetett 8—9 éves leányka haladt az uton, valami — valószínűleg részeg — kocsis arra hajtott és mámorában észre sem véve a kis leánykát, hajtott tovább. A kocsi löcse a mit sem sejtő kis leányt elütötte és a balkarján erősen megsértette. A gyerek kiabálására a kocsis megijedt és a lovak közé suhintva ott hagyta a kis leánykát sírva, kit aztán a jó emberek vittek be a szomszéd szállására, hol bekötötték karját.

— **Megszökött.** Sztrancics Józso szabadka születésű kereskedelmi utazó ki egy igen nagy belgrádi bőrkereskedő czégnél volt alkalmazva 2600 frt elsikkasztása után Belgrádból megszökött. Valószínűleg Amerika felé törekszik.

— **Gróf Andrássy Gyula emlékezete.** Kasán a főutczának azt a házát, a melyben gróf Andrássy Gyula született, a város emléktáblával fogja megjelölni. A házat gróf Andrássy Dénes, a jelenlegi tulajdonos nagyszabásu palotává alakítja át. Az emléktáblát az új palotán fogják elhelyezni.

Deréki Antal írói és művészi jubileuma.

Február 15-én tartja Deréki Antal, szintársulatunk jeles tagja 30 éves írói és művészi jubileumát itt Szabadkán. Nemcsak mint színész küzdötte fel magát előkelő helyre, de mint szinműirodalommal és a szépirodalom egyéb ágaival foglalkozó ember is nagy hírnévre és ismertségre tett szert.

Deréki Antal 1850-ben született Szentesen. Alig mult 15 éves, mikor már a szinipályára lépett miközben folyton irt és dolgozott. Megfordult mint színész egész Magyarországon. A *budapesti népszinháznak* volt tagja, azután elkerült Budára, Szegedre, Győrbe, Sopronba, Székesfehérvárra, Miskolcra, Kassára és több ízben *Szabadkára*.

Itt Szabadkán írta legelső darabját a „Bolygó zsidó” című népszinművet. 1880 ban „A szégyen folt” népszinműve a budapesti népszinház pályázatán *első dícséretet* kapott. „Buzavirág” Budapesten nagy sikert aratott és Blaháné szereplésével 24 szer adatott elő.

„Eleven ördög” című darabja nemcsak az összes vidéki szinpadokat járta be, hanem Budapesten *száz előadást* ért meg.

Ő írta még „Nádiá”-t, „Napraforgót”, a „Kondorosi csaplórosné” 1880-ban elbeszélés kötetet adott ki „Népről a népnek” czimen. Irt egy történeti szinművet a „Gábor Áron”-t, melyet mostanában elbeszélésnek is feldolgozott. Irt ezenkívül még számos más eredeti szindarabot. Felhasználva nyelvismereteit a francia, olasz és német irodalom számtalan darabját átültette a magyar irodalomba.

Jutalomjátékául saját darabját a „Buzavirág”-ot választotta, mely egykor Blaháné szereplésével óriási sikert aratott a fővárosban.

Szabadka közönsége nagy érdeklődéssel néz a jubileum elé, melyen előreláthatólag nagy ovációkban fogja részesíteni a nagy művészt, jelest irodalmárt és a ritka derék embert.

Alig várjuk hogy mi is üdvözölhessük s gratulálhassunk neki ahhoz a fényes multhoz, minél kevés magyar dicsekedhetik.

SZINHÁZ.

A paraszt kisasszonyt Berczik Arpád kitűnő népszínművét vasárnap, febr. 6 án adták. Sugár Aranka ismét remekelt. Mézédeseen foly a jokról a dal, a szép magyar dal. Bármelyikünk végighallgatná az előadást, ha azt egy-maga játszáná. Nem egy ember akad a nézőtérén, ki csak azért megy a színházba, hogy az ő tüzről pattant magyar nótáit élvezhesse.

Remekül énekel ma Ferenczy is, különösen a «Balatonon» megy a hajó» cz. népszerűvé vált áriát. Csiszér a Rezeda Marczel szerepét jól alakította, ugyszintén Nyitrai a Sánta Matyiét.

A kis alamuszi operetteben multkor Torossy, most Sugár Aranka játszotta de Mateaux Renard Viconte érdekes szerepét. A mig Torossy csak ügyes játékkal dicsekedhetik, addig Sugárban utolérhetetlenül bájos hang és találó játék egyesül. Azért a mai előadás sokkal élvezetesebb volt a multkorinál. Kiemeljük, hogy Keresztély Flóra különösen diszponálva volt oly szépen énekel, mint eddig még ritkán.

SZIVATTYUKAT TŰZFECSKENDŐKET

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czelokra kéz-, járgány és orrhajtásra,

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büszmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcazi öntöző-kocsikat, sárkaparókat készít és ajánl a

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-társaság

(ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIUT 45.

Árjegyzékek és költségvetés ingyen és bérmentve.

Üdvari iroda
vagy raktár helyiség pincével
a Vojnich palotában azonnal kiadó.
Bővebb felvilágosítást ad
Wallach Mihály
fodrász, ugyanott

KARKOS ÉS TÁRSA

ezelőtt **HORVÁTH ANTAL**
DÉLIGYÜMÖLCS ÉS CSEMEGE KERESKEDÉS
SZABADKA RUDICS-UTCA 10. SZ.

Ajánlunk minden fajtájú déli gyümölcsöt u. m. Mandarinokat, narancsot, citromot, francia csemege mandolát, paradíót,ogyorót, boszniai valamint bordeauxi aszalt szilvát.

Halműekből, ruszlikat, sprótnit, angolnát, ajokát, tengeri pisztrángot, ajoka gyűrűket, olajban és caviart. Husműekből prágai sonkát és császárhust, nyersen és kifőzve, mortadellát di Bolgnia, veronai szalámit, továbbá minden fajtájú theat, theasüteményt, görözi gyümölcsöt stb. stb.

Együttal bátorkodunk a nagyrédmű közösség szives tudomására hozni, hogy bankettekhez, házimulatságokhoz stb. stb. gardinettek, valamint olasz salátát a legolcsóbb árak mellett, s a legizélesebb, valamint elegánsan arangirozva a házhoz szállítunk.

Minél számosabb megbízásért eszedünk kiváló tisztelettel

Karkos és Társa.

A ki komoly és előkelő hangu lapot akar járattatni,	A ki az okos nemzeti politika hívének vallja magát,	A ki szereti az újságban is a szép stílust és jó ízlést,	A ki a szépirodalomnak java termékeit akarja olvasni,	A ki a humor és szellem termékeiben akar néha gyönyörködni,	A ki mindenről jól és mindig korán akar értesülvé lenni,	A ki nem barátja a frázisoknak, de az érett és komoly politikai czikkeket,	A ki minden ízében modern újságot akar járattatni,	A ki óhajlja a szabadelvűség fokozatos fejlődését és a magyarság értődését,	A ki nem barátja a személyi kultusznak és megveti a személyes támadásokat,
--	--	---	--	--	---	---	---	--	---

az fizeszen elő az

ORSZÁGOS HIRLAP

című újságra, mely Budapesten jelenik meg, naponként 16-32 oldal terjedelemben és melynek főszerkesztője

MIKSZÁTH KÁLMÁN.

Előfizetési ára:
Egy hóra 1 fnt 20 kr. Negyedévre 3 fnt 50 kr.

Kiadóhivatal: Budapest, József-körút 65. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden hirdetés beiktatása legalább 50 krba, 20 szónál többre terjedő hirdetésnél minden szó 2 krba, vastagabb betűkből 3 krajezárba kerül.

Az apró hirdetések előre fizetendők; a hirdető félnek nevével vagy lakcímével ellátott hirdetések után 30 krajezár beilyegilleték külön fizetendő.

„Bácskai Hirlap“
apróhirdetési rovata ugyszólván az egyetlen tér ahol Bács-Bodrog vármegyének közönsége sokszor a legsürgősebben keresettét fölleli, mert mindenki aki ajánlközik valamely állásra

a „Bácskai Hirlap“
apró hirdetési által ezt az állást megkaphatja, mindenki, aki alkalmaszottat keres

a „Bácskai Hirlap“
apróhirdetési rovata által azok kifejezéséhez módot talál, — mindezek nélkülözhetlené teszük előbb utóbb mindenkire nézve

a „Bácskai Hirlap“
apróhirdetési rovátat.

a „Bácskai Hirlap“
apróhirdetési útján talál lyent, — mindenki, akinek van egy ütőkos szívből óhaja melyet nem tud imádotjjával maskép közölni

Lakás kerestetik
két esetleg három szobából álló lakóos házban, esetleg egy lakóval, lehetőleg a piac közelében vagy a Kossuth-utczában — a májusi negyedre. Czím a kiadóhivatalban.

Házi sürgöny csengő
teljes felszereléssel jutányos áron eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Szabadkán egy nagy forgalmú uton egy üzlet ház jutányosan eladó és azonnal bére kivétethetik melyik? megmondja a kiadóhivatal.

Használt bélyegek
de csakis külföldi megvételre kerestetik. Czím a kiadóhivatalban.

Kerestetik
egy nagy hasznát hajtó üzlethez továbbelárusító. Biztosíték kívántatik. Bővebbet a kiadóhivatalban.